

ÎNCHEIERE

12 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Mariana Pitic

examinând admisibilitatea cererii de recurs depusă de Popauțan Marina, reprezentată de avocatul Gargaun Igor,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Popauțan Marina împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Direcția de autorizare și disciplină în construcție, persoana terță Societatea cu răspundere limitată „Pari-Bucurs” cu privire la obligarea eliberării răspunsului la plângerea sa, înlăturării încălcărilor comise și examinării plângerii sale,

împotriva deciziei din 09 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost casată integral hotărârea din 13 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și a fost emisă o nouă decizie cu privire la respingerea acțiunii,

constată:

La data de 17 iulie 2018 Popauțan Marina a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău, Direcția de autorizare și disciplină în construcție cu privire la obligarea eliberării răspunsului la plângerea sa, înlăturării încălcărilor comise și examinării plângerii sale.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 15 mai 2018 a depus o cerere la Primăria mun. Chișinău, Direcția de autorizare și disciplină în construcție, prin care a solicitat, în temeiul art. 179 și 423¹⁰ din Codul contravențional, a Legii nr. 721 din 02 februarie 1996 privind calitatea în construcții și a Regulamentului de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 285 din 23 mai 1996, efectuarea controlului construcției capitale neautorizate, realizate la imobilul cu nr. cadastral xxxxx, precum și a instalației saună, exploatată în încăperile acesteia, cu întocmirea unui proces-verbal de constatare a contravențiilor administrative, pentru aplicarea sancțiunilor prevăzute de Codul cu privire la contravențiile administrative, conform art. 179 din Codul contravențional.

A susținut că, conform art. 8 alin. (1) din Legea nr. 190 din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare, termenul de examinare a cererii sale cu nr. P-5195 din 15 mai 2018 a expirat la 26 iunie 2018, însă nu a primit niciun răspuns.

A afirmat că, locuiește în apartamentul nr. xxxxx cu nr. cadastral xxxxx.

A relevat că, încăperile din apartamentul său sunt separate prin același perete de încăperile nelocuibile ale construcției cu nr. cadastral xxxxx, aflate în proprietatea SRL „Pari-Bucurs”.

A notat că, SRL „Pari-Bucurs” a efectuat lucrări de construcție-reconstrucție capitală neautorizate asupra bunului imobil cu nr. cadastral xxxxx, fără acordul ei și în scopuri comerciale, a instalat o saună, totodată, a construit un alt etaj, fără a respecta normele imperative în construcție.

A specificat că, din cauza instalației saună, în apartamentul său se formează umiditate sporită, fapt ce provoacă igrasie, aerul îmbibă microbi și se formează fisuri adânci pe pereți.

A menționat că, conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 408 din 20 decembrie 2016, cauza umidității depistate în încăperile din apartamentul în care locuiește rezidă în construcția-reconstrucția neautorizată a bunului imobil cu nr. cadastral xxxxx, aflat în proprietatea SRL „Pari-Bucurs”, instalarea unei saune în încăperile învecinate și exploatarea acesteia.

A mai menționat că, la pagina 12 din raportul de constatare tehnico-științifică nr. 408 din 20 decembrie 2016, expertul a stabilit deteriorarea foilor de ardezie de pe acoperișul bunului imobil supus cercetărilor în urma precipitațiilor abundente și scurgerilor de pe acoperișul învecinat, precum și în timpul cercetărilor s-a depistat găurirea și fisurarea plăcilor de azbociment (foi de ardezie ondulate), care au legătură cauzală cu acoperișul construcției învecinate.

A invocat că, la pag. 13 din raportul menționat, expertul a stabilit că, neînlăturarea neajunsurilor depistate pot duce la deteriorarea structurii de rezistență a bunului imobil totală.

A considerat că, efectuarea lucrărilor de construcție-reconstrucție a bunului imobil cu nr. cadastral xxxxx, cu grave abateri de la normativele în construcție poate duce la deteriorarea totală a structurii de rezistență a bunului imobil, în care este inclus și apartamentul său.

A solicitat obligarea Primăriei mun. Chișinău, Direcția de autorizare și disciplină în construcție de a elibera răspuns la plângerea nr. P-5195/18 din 15 mai 2018, de a înlătura încălcările pe care le-a comis și de a examina plângerea sa cu nr. P-5195/18 din 15 mai 2018 în temeiul Codului contravențional, Legii nr. 721 din 02 februarie 1996 privind calitatea în construcții, Legii nr. 163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție și Regulamentului de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 285 din 23 mai 1996.

Prin hotărârea din 13 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea depusă de Popauțan Marina a fost admisă parțial și a fost obligată Primăria mun. Chișinău să elibereze răspuns la plângerea nr. P-5195/18 din 15 mai 2018, însă nu a fost pusă în executare pe motivul executării benevole de către Primăria mun. Chișinău. În rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin încheierea din 15 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost atrasă în proces SRL „Pari-Bucurs” în calitate de persoană terță.

Prin decizia din 09 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost casată integral hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă decizie, prin care acțiunea depusă de Popauțan Marina a fost respinsă ca neîntemeiată.

În susținerea opiniei sale, instanța de apel s-a bazat pe prevederile art. 6 și 16 alin.(1) din Legea nr. 982-XIV din 11 mai 2000 privind accesul la informație și a stabilit că, conform plângerii adresate Direcției de autorizare și disciplină în construcție la data de 15

mai 2018, Popauțan Marina a solicitat efectuarea controlului construcției capitale neautorizate, realizate la imobilul cu nr. cadastral xxxxx, ce aparține SRL „Pari-Bucurs”, precum și a instalației saună, exploatată în încăperile acesteia, cu întocmirea unui proces-verbal de constatare a contravențiilor administrative, pentru aplicarea sancțiunilor prevăzute de Codul cu privire la contravențiile administrative, conform art. 179 din Codul contravențional (f. d. 6-8).

Totodată, instanța de apel a reținut că, din materialele cauzei se atestă că, la data de 18 mai 2018 Primăria mun. Chișinău, prin răspunsul nr. P-5195/18, ca rezultat a examinării plângerii apelantei Popauțan Marina, a comunicat că, odată ce ea se află în proces de judecată cu SRL „Pari-Bucurs”, acțiunile ulterioare ale Primăriei mun. Chișinău vor fi în conformitate cu decizia definitivă a Judecătoriei Chișinău. Totodată, în răspunsul eliberat a fost indicat că, nu poate fi întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție, deoarece conform art. 30 din Codul contravențional, termenul special de prescripție pentru contravențiile prevăzute de art. 179 din Codul contravențional este de 18 luni (f. d. 49).

Instanța de apel a mai reținut că, în speță, prin scrisoarea nr. P-5195/18 din 18 mai 2018 Primăria mun. Chișinău a dat răspuns la cererea apelantei Popauțan Marina, or, în acest caz se constată că, nu a fost lezat dreptul acesteia la accesul la informație.

La fel, instanța de apel a stabilit că, cererea a fost expediată în interiorul termenului de 15 zile lucrătoare și la caz, nu se evidențiază aspecte cu privire la încălcarea prevederilor art. 16 alin. (1) din Legea cu privire la informație.

Instanța de apel a invocat că, reeșind din faptul că, din actele cauzei nu s-a confirmat dovada recepționării răspunsului Primăriei mun. Chișinău nr. P-5195/18 din 18 mai 2018, corect prima instanță a dispus obligarea eliberării răspunsului.

Afară de aceasta, instanța de apel a considerat ca fiind întemeiată și legală hotărârea primei instanțe și în partea în care s-a dispus de a nu pune în executare hotărârea, dat fiind că, se constată cert că, pe parcursul procesului a fost prezentată dovada eliberării răspunsului, fapt neobiectat de Popauțan Marina.

Instanța de apel a specificat că, pretenția cu privire la obligarea examinării plângerii nr. P-5195/18 din 15 mai 2018 în temeiul Codului contravențional, Legii nr. 721 din 02 februarie 1996 privind calitatea în construcții, Legii nr. 163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție și Regulamentului de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 285 din 23 mai 1996 nu ține de competența instanței de contencios administrativ, dar de competența organelor specializate ale administrației publice locale.

La data de 02 decembrie 2019 Popauțan Marina, reprezentată de avocatul Gargaun Igor, a depus recurs motivat împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii cu privire la obligarea Primăriei mun. Chișinău, Direcția de autorizare și disciplină în construcție de a înlătura încălcările pe care le-a comis și de a examina plângerea nr. P-5195/18 din 15 mai 2018 în temeiul Legii nr. 721 din 02 februarie 1996 privind calitatea în construcții, Legii nr. 163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție și Regulamentului de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 285 din 23 mai 1996.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală.

A afirmat că, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată întru justa soluționare a cauzei și deși era obligată, a omis să se expună și să ofere răspunsuri speciale și explicite la cele mai importante întrebări puse în discuție: ținând cont de prevederile

art.26 și 49 din Legea nr. 835 din 17 mai 1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului, dacă Primăria mun. Chișinău, Direcția de autorizare și disciplină în construcție era obligată să examineze cererea depusă de Popauțan Marina conform prevederilor Legii nr. 163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție și Regulamentului de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 285 din 23 mai 1996 și, după caz, în competența cărei autorități publice intră examinarea sesizărilor cu privire la încălcarea normelor imperative în construcție, care ar fi trebuit sesizată de autoritatea publică locală, dacă cererea depusă de Popauțan Marina a fost examinată în modul corespunzător, conform prevederilor Legii nr.163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție și Regulamentului de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 285 din 23 mai 1996, dacă Primăria mun. Chișinău, Direcția de autorizare și disciplină în construcție a efectuat un control real, corespunzător asupra construcției capitale neautorizate, realizate la imobilul cu nr. cadastral xxxxx precum și a instalației saună, exploatată în încăperile acesteia, conform prevederilor Legii nr. 163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție și Regulamentului de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 285 din 23 mai 1996.

A invocat că, de mai multe ori Popauțan Marina a sesizat Primăria mun. Chișinău despre faptul că, SRL „Pari-Bucurs” a efectuat lucrări de construcție-reconstrucție capitală neautorizate a bunului imobil cu nr. cadastral xxxxx fără acordul ei și în scopuri comerciale, a instalat o saună, totodată, a construit un alt etaj, fără a respecta normele imperative în construcție.

A relevat că, din cauza saunei, în apartamentul recurentei se formează umiditate sporită, fapt ce provoacă igrasie, aerul îmbibă microbi și se formează fisuri adânci pe pereți.

A reiterat că, în cadrul examinării cauzei, reprezentantul Primăriei mun. Chișinău, pentru prima dată, a prezentat un înscris fără antetul Primăriei, fără ștampilă de ieșire, pretinzând că, acesta ar fi răspuns la cererea depusă de Popauțan Marina, însă fără a prezenta dovada expedierii pretinsului răspuns și recepționării acestuia de către ultima, fapt ce dovedește că, plângerea depusă de Popauțan Marina nu a fost examinată de Primăria mun. Chișinău, Direcția de autorizare și disciplină în construcție.

A mai invocat că, instanța de apel, fără a examina argumentele invocate de Popauțan Marina, a copiat concluzia neîntemeiată a primei instanțe.

A susținut că, SRL „Pari-Bucurs”, fiind atrasă în proces, nu a prezentat niciun act care să dovedească legalitatea construcției din litigiu.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a

prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 09 octombrie 2019 și a fost notificată recurenteii la data de 15 noiembrie 2019, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele dosarului (f. d. 224), respectiv, recursul motivat depus de Popauțan Marina, reprezentată de avocatul Gargaun Igor, la 02 decembrie 2019, este în termen.

La data de 19 decembrie 2019, în adresa Primăriei mun. Chișinău, Direcția de autorizare și disciplină în construcție și a SRL „Pari-Bucurs” a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f. d. 242).

Primăria mun. Chișinău, Direcția de autorizare și disciplină în construcție și SRL „Pari-Bucurs” nu și-au valorificat dreptul procedural și nu au depus referință la recurs.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei de contencios administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul depus de Popauțan Marina, reprezentată de avocatul Gargaun Igor nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul depus de Popauțan Marina, reprezentată de avocatul Gargaun Igor, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de Popauțan Marina, reprezentată de avocatul Gargaun Igor, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Popauțan Marina, reprezentată de avocatul Gargaun Igor, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan

Mariana Pitic